

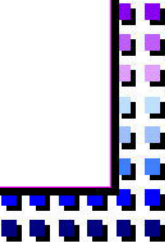

Híradástechnika - gyakorlat

<http://tel.ttt.bme.hu/HirTech/>

Marosi Gyula

I.B.222., tel.: 1864
gyula@i.am

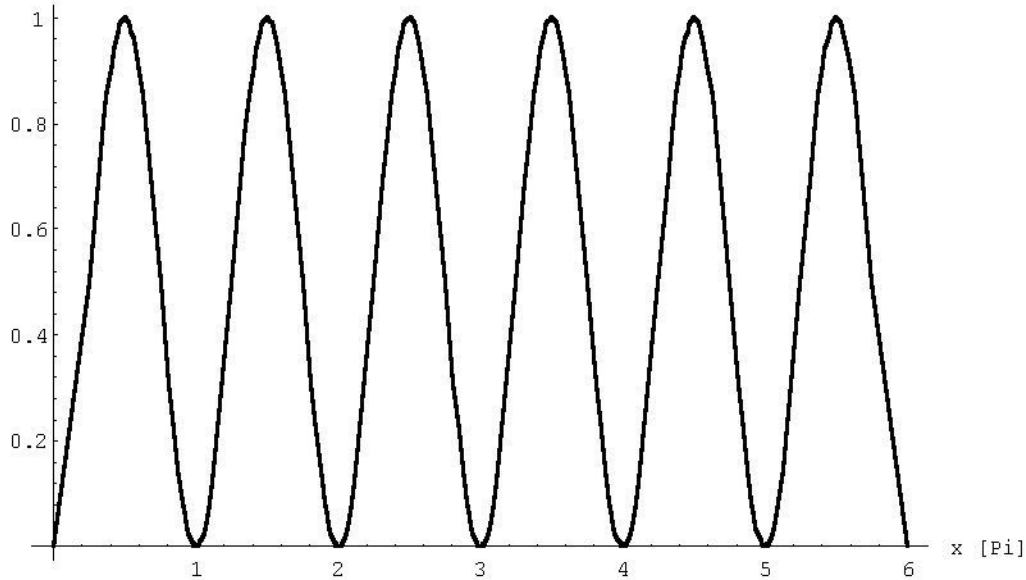

0. gyakorlat - Jelek leírása

- Határozzuk meg az A amplitudójú, f_0 frekvenciájú szinuszjel, illetve szimmetrikus négyszögjel csúcstényezőjét!

```
Plot [ Sin[x]^2, {x,0,6*Pi} ];
```

$\sin^2(x)$

A háromfázisú szinuszos jel

- Stacionárius-e a $\xi_t = A \cdot \cos(2 \cdot \pi \cdot f \cdot t + \phi)$ folyamat? (Itt A és f konstansok, ϕ pedig egy diszkrét val.változó, amely három lehetséges értékét ($0, 2\pi/3, 4\pi/3$) azonos valószínűséggel veszi fel.)
 - ... szűkebb értelemben (erősen)
 - » $F_{\xi} \{x, t\} = P \{ \xi_t < x \} = ?$
 - ... tágabb értelemben (gyengén)
 - » $M \{ \xi_t \} = ?$
 - » $L_{\xi} \{ t_1, t_2 \} = ?$

0. gyakorlat - Jelek leírása

- Határozzuk meg az A amplitudójú, f_0 frekvenciájú szinuszjel, illetve szimmetrikus négyzögjel csúcstényezőjét!
- Határozzuk meg két, egyenként A amplitudójú, f_1 , illetve f_2 frekvenciájú szinuszos jel összegének a csúcstényezőjét!

0. gyakorlat - Jelek leírása

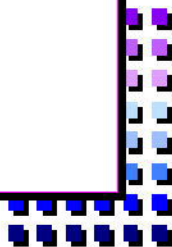
- Határozzuk meg az alábbi két jelnek a csúcstényezőjét!

$$x_1(t) = A \cdot \cos(2\pi \cdot f_0 t) + A \cdot \cos(2\pi \cdot 2 f_0 t) + A \cdot \cos(2\pi \cdot 3 f_0 t)$$

$$x_2(t) = A \cdot \cos(2\pi \cdot f_0 t) + A \cdot \sin(2\pi \cdot 2 f_0 t) + A \cdot \cos(2\pi \cdot 3 f_0 t)$$

1. gyakorlat - Jelek leírása

- Példa az autokorrelációs függvény hasznáról (előrejelzési feladat)
 - Az autokorrelációs függvény és a spektrális sűrűségfüggvény kapcsolata
-

1. gyakorlat - Jelek leírása

- Határozzuk meg egy $s_\xi(f)$ spektrális sűrűségfüggvényű ξ folyamat (sávhatártól felhárzai) autokorrelációs függvény

1. gyakorlat - Jelek leírása

- Határozzuk meg egy $s_\xi(f)$ spektrális sűrűségfüggvényű ξ folyamat (sávhatártól felhárzai) autokorrelációs függvény

A zajok műszaki leírása

- Ekvivalens zajhőmérséklet: $T_{ekv} = \frac{P_{zaj}}{kB}$
- Bemenetre redukált saját zaj hőmérséklete: $T_{sred} = \frac{P_{sajátzajki}}{kB \cdot G}$
- Négypólus bemenetére redukált eredő zajhőmérséklet:

$$T_{redere} = \frac{P_{eredőzajki}}{kB \cdot G} = \frac{P_{beeső} + P_{sajátzajki}}{kB \cdot G} = T_{beeső} + T_{sred}$$

- Négypólus zajtényezője: ($T_0=290K$) $F = \frac{P_{eredőzajki}}{kBT_0 \cdot G} = 1 + \frac{T_{sred}}{T_0}$
- Láncbakapcsolt négypólusok eredő zajtényezője és (eredő redukált) zajhőmérséklete:

$$P_{eredőzajki} = kB \cdot T_0 \cdot G_1 G_2 + kB \cdot T_{sred1} \cdot G_1 G_2 + kB \cdot T_{sred2} \cdot G_2$$

$$F = F_1 + \frac{F_2 - 1}{G_1} \qquad T_{reder} = T_0 + T_{sred1} + T_{sred2} \frac{1}{G_1}$$

- Csillapító zajtényezője: $F = 1 + (L - 1) \frac{T}{T_0}$

Előerősítő + levezető kábel

- Határozzuk meg a levezető kábelből és előerősítőből álló rendszer zajtényezőjét, mindkét sorrendű összekapcsolás esetén!

A kábel hossza 15 m ,
csillapítástényezője 1 dB/m ,
hőmérséklete 290 K ,
az erősítő zajtényezője 3 dB ,
erősítése 20 dB .

$$G_{\text{cable}} = \frac{1}{L}$$

$$F_{\text{cable}} = 1 + (L - 1) \frac{T}{T_0}$$

$$F = F_1 + \frac{F_2 - 1}{G_1}$$

Eredő zajhőmérséklet

- Mekkora romlást okoz az eredő zajhőmérsékletben az antennát és a vevőt összekötő 1 dB csillapítású, 290 K hőmérsékletű kábel, ha az antenna saját zajhőmérséklete 20 K ?
A vevő zajtényezője 0.5 dB .

$$F = 1 + \frac{T_{\text{szed}}}{T_0}$$

$$F = F_1 + \frac{F_2 - 1}{G_1}$$

- Mekkora a romlás dB -ben kifejezve?

Mekkora nyereség várható egy Wiener szűrőtől?

- Az $s_{\xi}(f)$ jelhez $s_{\nu}(f) = s_0$ szélessávú fehér zaj adódik, ami hatását szűréssel próbáljuk csökkenteni. Mekkora a szűrt jel négyzetes középhibája, ha szűrésre B sávszélességű ideális aluláteresztőt, illetve ha Wiener szűrőt használunk?

$$s_A(f) = \begin{cases} A^2 \cdot s_0 \cdot \left(1 - \frac{|f|}{B}\right) & , \text{ if } |f| \leq B \\ 0 & , \text{ otherwise} \end{cases}$$

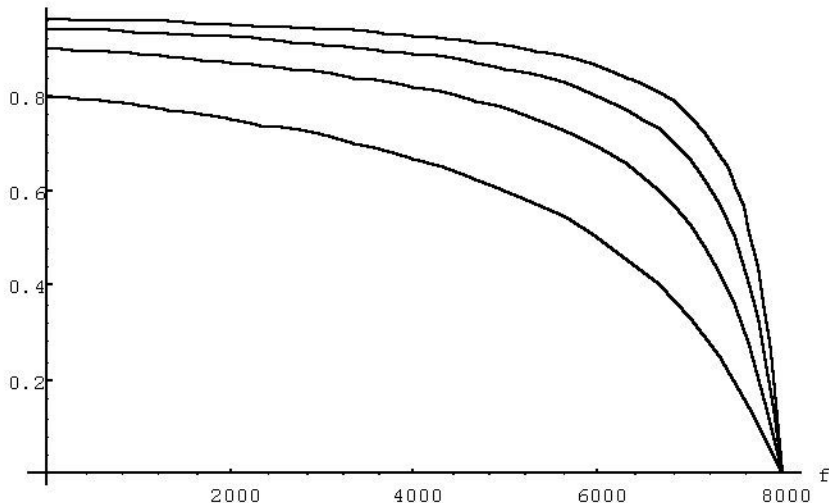
$$H_W(f) = \frac{s_{\xi}(f)}{s_{\nu}(f) + s_{\xi}(f)}$$

■ $A = 2,3,4,5; f_0 = 8000$

■ $H_{Wiener}[f] := A^2 * (1-f/f_0) / (1 + A^2 * (1-f/f_0))$

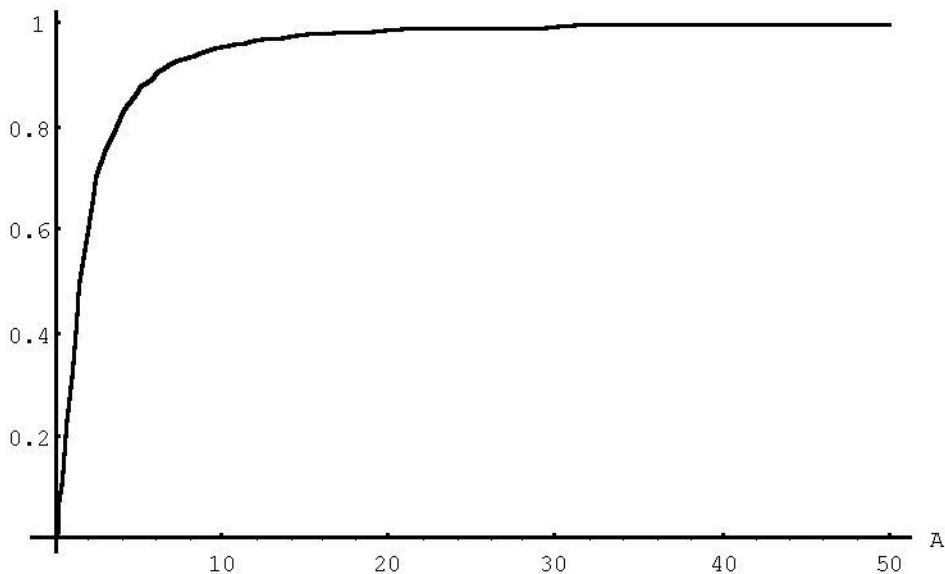
■ Plot [$H_{Wiener}[f], \{f,0,f_0\}$]

H(Wiener) (A, f)

- $E_{Wiener/LP}[A_] := 1 - \text{Ln}[1+A^2] / A^2$
- $\text{Plot} [E_{Wiener/LP}[A], \{A,0,50\}]$

E{Wiener/LP} (A)

Előkiemelés - utóelnyomás

$$H_D(f) = \frac{1}{H_P(f)}$$

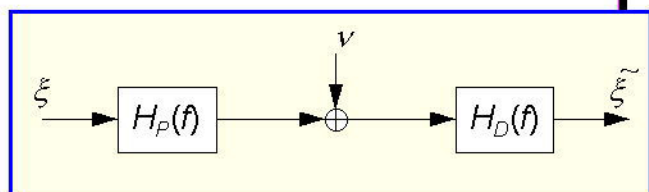
$$E = \int_{-\infty}^{\infty} s_v(f) \cdot \left| \frac{1}{H_P(f)} \right|^2 df$$

$E = \min$, ha:

$$|H_P(f)|^2 = c \cdot \sqrt{\frac{s_v(f)}{s_\xi(f)}}$$

és ekkor a nyereség

$$= \frac{\int_{-\infty}^{\infty} s_\xi(f) df \cdot \int_{-\infty}^{\infty} s_v(f) df}{\left(\int_{-\infty}^{\infty} \sqrt{s_\xi(f) \cdot s_v(f)} df \right)^2}$$

Teljesítménykorlát!

Mekkora az előkiemelés nyeresége?

- Határozzuk meg a legjobb előkiemelő átviteli függvényét!

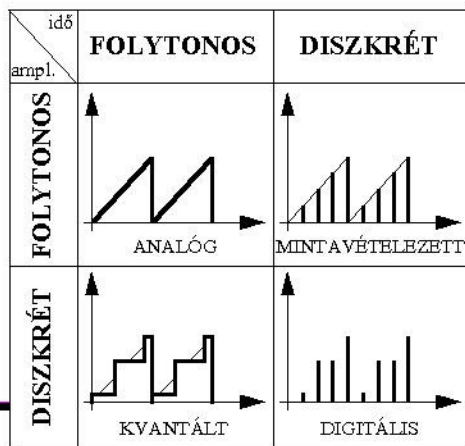
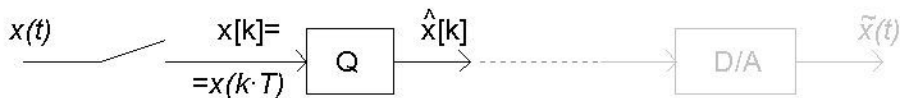
$$|H_{preem}(f)|^2 = c \cdot \frac{s_v(f)}{s_\xi(f)}$$

Számítsuk ki, mekkora jel/zaj viszony nyereségre számíthatunk!

$$s_\xi(f) = \begin{cases} A^2 \cdot s_0 \cdot \left(1 - \frac{|f|}{B}\right) & , \text{ if } |f| \leq B \\ 0 & , \text{ otherwise} \end{cases}$$
$$s_v(f) = s_0$$

$$\begin{aligned} & \int_{-\infty}^{\infty} s_\xi(f) df \cdot \int_{-\infty}^{\infty} s_v(f) df \\ &= \frac{\int_{-\infty}^{\infty} s_\xi(f) df \cdot \int_{-\infty}^{\infty} s_v(f) df}{\left(\int_{-\infty}^{\infty} \sqrt{s_\xi(f) \cdot s_v(f)} df \right)^2} \end{aligned}$$

2. gyakorlat - Mintavételezés, kvantálás, analóg forráskódolás

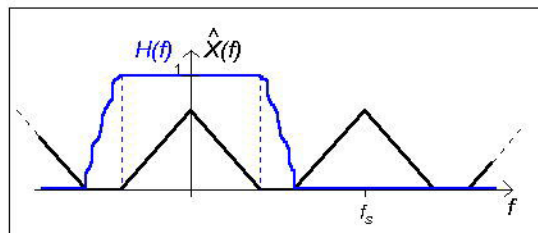
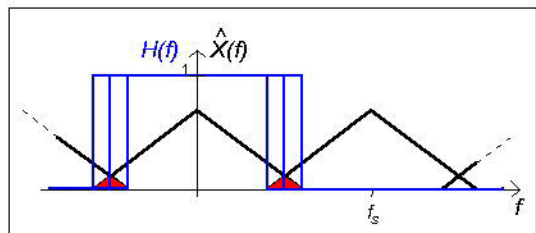

Jelek visszaállítása egyenközű mintáinak sorozatából

$$x_k = x(k \cdot T) \xrightarrow{?} x(t)$$

$$\tilde{x}(t) = T \cdot \sum_k x_k \cdot h(t - k \cdot T)$$

$$\tilde{X}(f) = H(f) \cdot \sum_k X(f - k \cdot f_s) = H(f) \cdot \hat{X}(f)$$

A visszaállítás jellegzetes hibái

- Aliasing
 - Szivárgás
 - Lineáris torzítás
 - Kvantálási zaj
-

Aliasing és szivárgás

■ $f_S = 8000 \text{ Hz}$

■ $H(f) =$

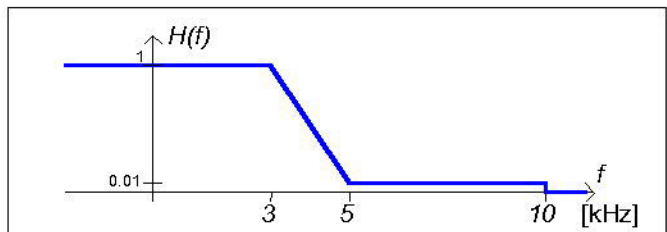
$$H_{A/D}(f) = H_{D/A}(f) = \begin{cases} 1 & , \text{ if } |f| \leq 3 \text{ [kHz]} \\ 2.5 - \left| \frac{f}{2} \right| & , \text{ if } 3 < |f| \leq 5 \text{ [kHz]} \\ 0.01 & , \text{ if } 5 < |f| \leq 10 \text{ [kHz]} \\ 0 & , \text{ otherwise} \end{cases}$$

■ IN: 2 V, 1 kHz

■ OUT: ? (tudjuk, hogy a szivárgó komponens-től eltekintve amplitudó-helyes)

■ IN: 2 V, 4.5 kHz

■ OUT: ?

Mintavételezés és kvantálás

- Egy $m_\xi = 0$, stacionárius és ergodikus jelet $T = 10^{-5}$ másodpercenként mintavételezünk, majd a mintákat a $(-1V, 1V)$ intervallumban egyenletes lépésközzel kvantáljuk egy 4 bit-es kvantálóval.

$$s_\xi(f) = \begin{cases} 10^{-5} \text{ [V}^2/\text{Hz]} & , \text{ if } |f| \leq 10 \text{ kHz} \\ 0 & , \text{ otherwise} \end{cases}$$

- Mekkora a korreláció az egymás után kettővel következő minták között? 1. gyak.-ról: $R_\xi(\tau) = 2 \cdot s_0 \cdot B \cdot \frac{\sin(2\pi \cdot B \cdot \tau)}{2\pi \cdot B \cdot \tau}$
- Meg lehet-e választani a mintavételi időt úgy, hogy független mintákat kapjunk?
- Milyen ismeretekre volna még szükségünk ahhoz, hogy megítélhessük milyen valószínűséggel lesz a kvantáló szolgáltatja kódszó éppen 1101 értékű?

Jel-zaj viszony, kvantálási zaj

- Becsüljük meg a jel teljesítményét (S) és a minták ábrázolásához szükséges kódszók méretét (n), úgy, hogy a mintánkénti (egyenletes) kvantálásból származó kvantálási zaj teljesítménye N , a jel-zaj viszony pedig ρ legyen!

- Előadásról:
$$\frac{S}{N} = \frac{3}{2} \cdot 2^{2 \cdot n}$$

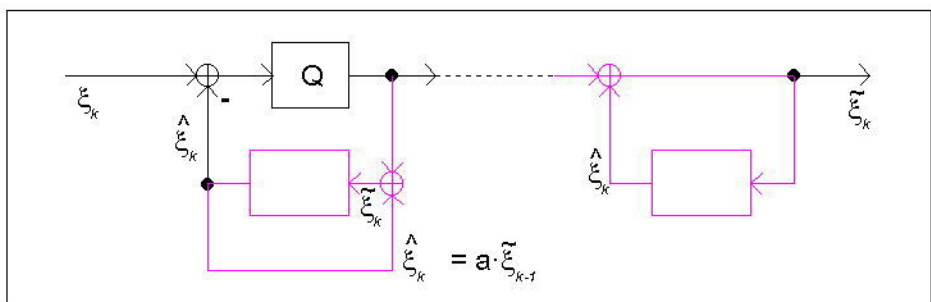
- Mire számíthatunk, ha a kódszók hosszát 1 bittel csökkentjük?

Rekurzív kódoló egylépéses predikcióval

- $\xi_k = a \cdot \xi_{k-1} + \varepsilon_k$, $0 < a < 1$
- ε független, $M\varepsilon = 0$, $M\varepsilon^2 = \sigma^2$ teljesítményű minták sorozata
- Becsüljük meg a kvantálási zaj teljesítményét, ha mintánként kvantálunk, és a megkívánt jel-zaj viszony ρ !
- Hány bites mintákat kell használnunk?

Rekurzív kódoló egylépéses predikcióval (folyt.)

- Mit változtat a helyzeten, ha egy olyan rekurzív kódolót használhatunk, amelyben a predikciót a dekódolt jelből a $\hat{\xi}_k = a \cdot \tilde{\xi}_{k-1}$, a dekódolt mintát pedig a $\tilde{\xi}_k = \hat{\xi}_k + Q(\xi_k - \hat{\xi}_k)$ szabállyal képezzük?

Kódolás a Karhunen-Loève transzformációval

- Bontsuk ξ -t mintapárok sorozatára, és kvantáljuk ezen mintapárok összegét és különbségét!

$$\eta_+ = Q(\xi_1 + \xi_2)$$

$$\tilde{\xi}_1 = 0.5 \cdot (\eta_+ + \eta_-)$$

$$\eta_- = Q(\xi_1 - \xi_2)$$

$$\tilde{\xi}_2 = 0.5 \cdot (\eta_+ - \eta_-)$$

- Hány bitre van szükségünk így ξ_k egy-egy mintájának leírásához az előző feladatban megadottal azonos minőség biztosításához?

Vezetett hullámú összeköttetés

- Milyen hosszú lehet egy szimmetrikus kábel (vivőfrekvenciás) erősített szakasza, ha

$$R = 54.3 \Omega/\text{km}, \quad G = 1 \mu\text{S}/\text{km},$$

$$L = 0.7 \text{ mH}/\text{km}, \quad C = 38.5 \text{ nF}/\text{km},$$

és követelmény, hogy az

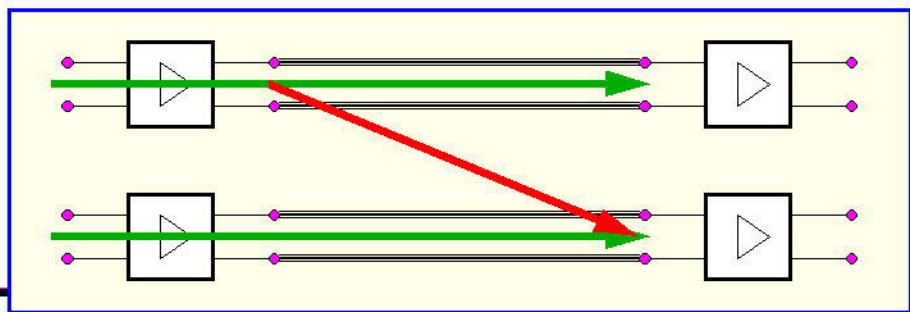
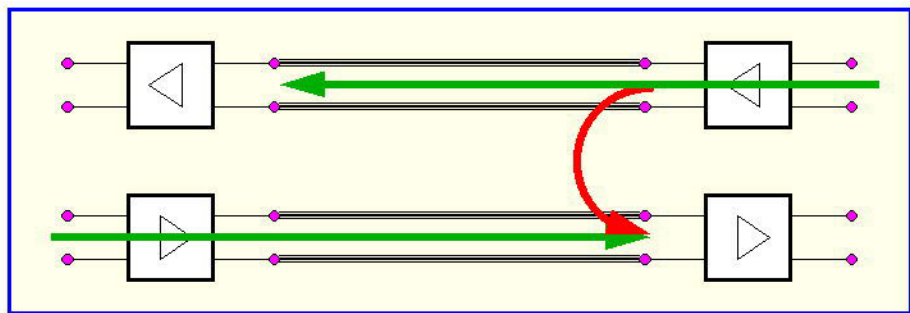
áthallási védettség legalább 65 dB

legyen, amikor a

közelvégi áthallási csillapítás 91 dB ?

Áthallás erősített szakaszok között

Közel- és távolvégi áthallás

- szakaszcsillapítás kétutas terjedés esetén ha a szakasztávolság már “elég” nagy:

$$\alpha_{ké tutas} = \frac{a_{egyutas}}{\left| \frac{E_R}{E_0} \right|^2} \cong \frac{\left(\frac{4 \cdot \pi \cdot r}{\lambda} \right)^2 \cdot \frac{1}{G_T} \cdot \frac{1}{G_R}}{\left(\frac{4 \cdot \pi \cdot h_T \cdot h_R}{r \cdot \lambda} \right)^2} = \frac{1}{G_T G_R} \cdot \frac{r^4}{(h_T h_R)^2}$$

- Milyen hosszú lehet egy szimmetrikus kábel (vivőfrekvenciás) erősített szakasza, ha $R = 54.3 \Omega/km$, $G = 1 \mu S/km$, $L = 0.7 mH/km$, $C = 38.5 nF/km$, és [...] ?

■ “vivőfrekvenciás”

→ üzemszerű használat során $\omega \gg \frac{R}{L} \Rightarrow$

» hullámimpedanciája frekvenciafgtl és valós: $Z_0 = \sqrt{\frac{L}{C}}$

» csillapítástényezője [dB/km]:

$$\alpha = 20 \cdot \lg e \cdot \left(\frac{1}{2} \cdot \left(\frac{R}{Z_0} + G \cdot Z_0 \right) \right)$$

■ “vivőfrekvenciás”

→ üzemszerű használat során $\omega \gg \frac{R}{L} \Rightarrow$

» hullámimpedanciája frekvenciafgtl és valós:

» csillapítástényezője [dB/km]:

$$Z_0 = \sqrt{\frac{L}{C}}$$

$$\alpha = 20 \cdot \lg e \cdot \left(\frac{1}{2} \cdot \left(\frac{R}{Z_0} + G \cdot Z_0 \right) \right)$$

■ TFH a túloldal ugyanakkora szinten ad, mint mi, ekkor:

» hasznos jel szintje: $S_{hasznos} = S_{adás} - \alpha \cdot l$

» áthallott jel szintje: $S_{áthallott} = S_{adás} - a_{közelvegi}$

» áthallási védettség: $K = a_{közelvegi} - \alpha \cdot l$

Rádióösszeköttetés

- Számítsuk ki a 10 km szakasztávolságú, 450 MHz frekvencián üzemelő rádióösszeköttetés szabadtéri csillapítását! Az adó és a vevőantenna nyeresége egyaránt 20 dB .
- Határozzuk meg a vett jel feszültségét, ha a leadott jel teljesítménye 1 Watt , a vevő bemenő impedanciája (az antenna hullámimpedanciája) pedig $50\ \Omega$!

- Számítsuk ki a 10 km szakasztávolságú, 450 MHz frekvencián üzemelő rádióösszeköttetés szabadtéri csillapítását!

Az adó és a vevőantenna nyeresége egyaránt 20 dB.

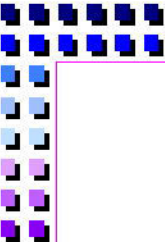
- adóantennába táplált teljesítmény
teljesítménysűrűsége r távolságban:

$$S = \frac{P_T \cdot G_T}{4\pi r^2}$$

- vett jel teljesítménye: $P_R = S \cdot A_h$

- a vevőantenna hatásos felülete: $A_h = G_R \cdot \frac{\lambda^2}{4\pi}$

- így:
$$a_{sz} = \frac{P_T}{P_R} = \left(\frac{4\pi \cdot r}{\lambda} \right)^2 \cdot \frac{1}{G_T} \cdot \frac{1}{G_R}$$

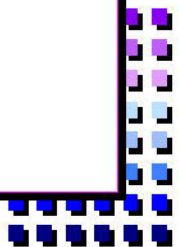
-
- Határozzuk meg a vett jel feszültségét, ha a leadott jel teljesítménye 1 Watt , a vevő bemenő impedanciája (az antenna hullámimpedanciája) pedig 50Ω !

– a vett jel feszültsége:
$$U_R = \sqrt{P_R \cdot R}$$

Kétutas hullámterjedés

- Miként függ a vételi térerősség a szakasztávolságtól és a vevőantenna magasságától kétutas hullámterjedés esetén?
-

Kétutas hullámterjedés

- Miként függ a vételi térerősség a szakasztávolságtól és a vevőantenna magasságától kétutas hullámterjedés esetén?

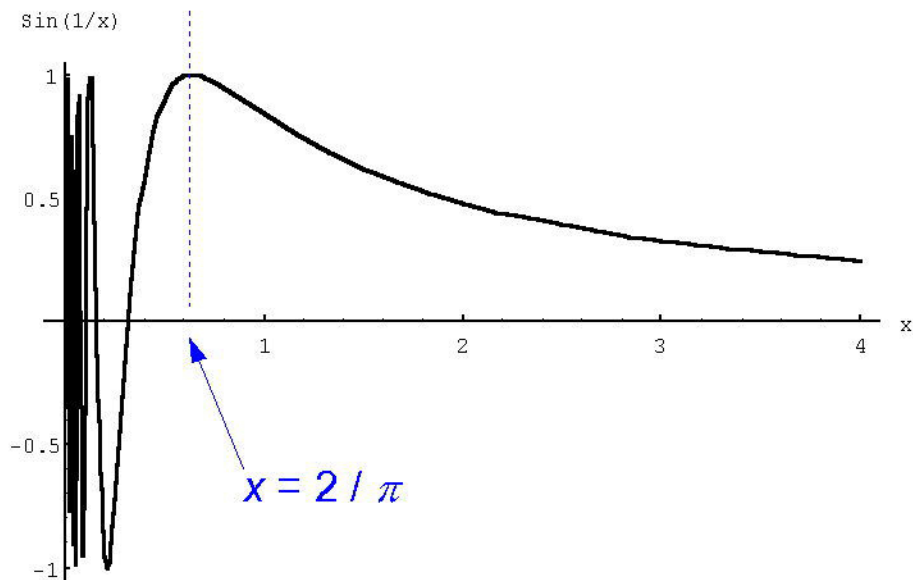
– a direkt hullám és a (jól vezető) földfelszínen visszavert összetevő eredő térerőssége:

$$E_R = E_0 + \Gamma_f \cdot E_0 \cdot e^{-j2\pi\Delta/\lambda}$$

– ahol $\Gamma_f \approx -1$ és az útkülönbség: $\Delta = \frac{2 \cdot h_T \cdot h_R}{r}$

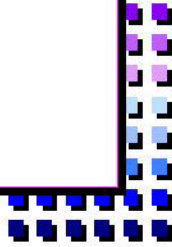
– így: $|E_R| = 2 \cdot |E_0| \cdot \left| \sin \left(\pi \cdot \frac{2 \cdot h_T \cdot h_R}{r \cdot \lambda} \right) \right|$

$$|E_R| = 2 \cdot |E_0| \cdot \left| \sin \left(\pi \cdot \frac{2 \cdot h_T \cdot h_R}{r \cdot \lambda} \right) \right|$$

Mintavételezett és kvantált jelek (szimbólumok) veszteségmentes forráskódolása

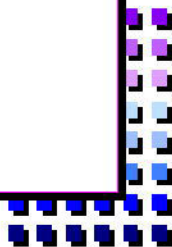
- Egyértelmű megfejthetőség
 - Állandó vs. változó szóhossz
 - Folyamatos olvashatóság
 - Entrópia:
$$H = \sum_{i=1}^N \left(p_i \cdot \log_2 \frac{1}{p_i} \right)$$
 - $H \leq L < 1+H$
 - Átlagos kódszóhossz
 - Szimbólumcsoportok kódolása
-

Forráskódolás - példa

- Egy diszkrét, memóriamentes információ forrás az A, B, C, D, E, F szimbólumkészletéből 20000 szimbólumot bocsát ki másodpercenként. Az A, B, C, D és E szimbólumok előfordulási valószínűsége *rendre* 40%, 25%, 12%, 10% és 8%.
- Rendeljünk a szimbólumokhoz bináris
 - » a) Shannon kódot!
 - » b) Huffman kódot!
- Számítsuk ki ezen kódokkal, hogy másodpercenként várhatóan hány bit érkezik így a forrásból!
- Mennyire közelítik meg az így konstruált kódok a veszteségmentes kódolással elérhető bitsebesség alsó határát?

Digitális csatorna minősítése (jellemzése)

- Zajos csatorna → hibavalószínűség
 - Csatornakapacitás
 - » bináris, maximális entrópiájú forrásra
 - » #tökéletesen_továbbított_bit / szimbólum
 - Példa:
 - bináris eltörlődéses csatorna kapacitása
-

Hibajavítás lineáris kóddal - emlékeztető

$$\underline{c} = \underline{u} \cdot \underline{G} \qquad \underline{c}^T = \underline{G}^T \cdot \underline{u}^T$$

$$\underline{s}^T = (= \underline{H} \cdot \underline{v}^T = \underline{H} \cdot (\underline{c} + \underline{e})^T =) = \underline{H} \cdot \underline{e}^T$$

szisztematikus $C(n,k)$ kódra:

$$\underline{G}_{k \cdot n} = (\underline{I}_k, \underline{P}_{k \cdot (n-k)}) \qquad \underline{H}_{(n-k) \cdot n} = (-\underline{P}_{(n-k) \cdot k}^T, \underline{I}_{n-k})$$

Hibajavítás lineáris kóddal - példa

$$\underline{G} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

- Szisztematikus ez a kód?
 - Ha nem, akkor tegyük azzá!
- Hány hiba jelzésére / javítására alkalmas?
- Képezzük a paritásellenőrző mátrixot!
- Milyen kódszó tartozik az $u = [0 \ 1 \ 1 \ 0]$ üzenethez?
- Hogyan történik a hibajavítás, ha az iménti kódszó első bitje meghibásodik?

Hibajelzés polinomkóddal - emlékeztető

- n -ed fokú $c(x)$ polinom k -szoros ciklikus eltolása:

$$\text{rot}_k c(x) = \text{rem} \frac{x^k \cdot c(x)}{x^n + 1}$$

- $C(n,k)$ egyértelmű ciklikus kód generátorpolinomja az $(n-k)$ -ad fokú $g(x)$, ha:

$$\text{rem} \frac{x^n + 1}{g(x)} = 0$$

- Szisztematikus ciklikus kódra:

$$c(x) = x^{n-k} \cdot u(x) + \text{rem} \frac{x^{n-k} \cdot u(x)}{g(x)}$$

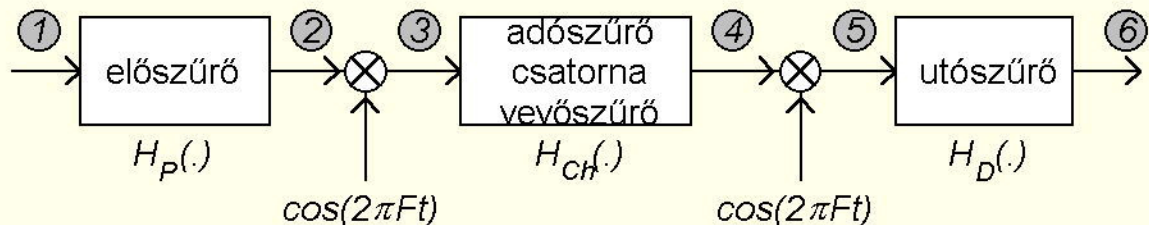
$$s(x) = \text{rem} \frac{v(x)}{g(x)}$$

Hibajelzés polinomkóddal - példa

- Egy $(7,3)$ bináris polinomkód generátormátrixa: $g(x) = x^4 + x^3 + x^2 + 1$
- Ciklikus ez a kód?
- Szisztematikus kód esetén milyen kódszó tartozik az $u = [0\ 1\ 0]$ üzenethez?
- Milyen szindrómát eredményez a kódszó első bitjének meghibásodása?

Modulációs lánc

- Egy lineáris (szorzó demodulátoros) F vivőfrekvenciás rendszert szemléltet az alábbi ábra.

- Igaz-e, hogy $H_e(f)$ átviteli függvényű lineáris transzformációt valósít meg e rendszerünk?

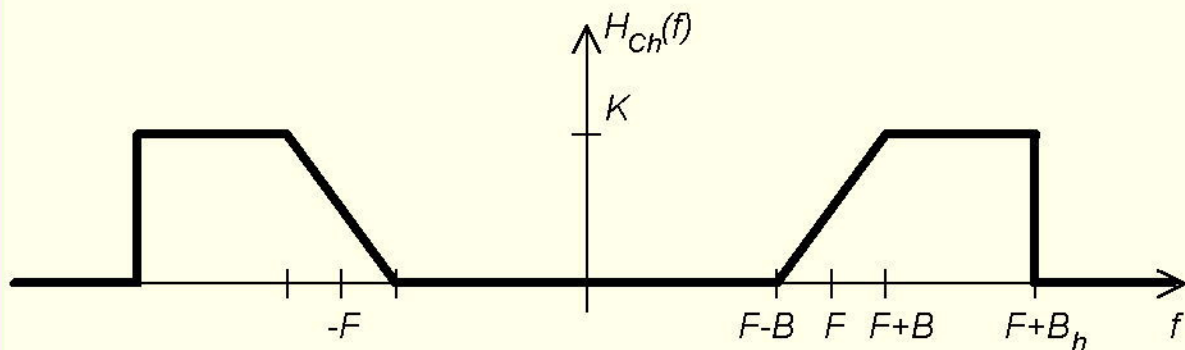
» Segítség: vajon, mi történik egy $e^{j \cdot 2\pi \cdot f \cdot t}$ jellel?

$$H_e(f) = H_P(f) \cdot \frac{H_{ch}(f + F) + H_{ch}(f - F)}{4} \cdot H_D(f)$$

Modulációs lánc (folyt.)

- Határozzuk meg az ekvivalens alapsávi rendszer átviteli függvényét az alábbi átviteli függvények esetében:

$$H_P(f) = H_D(f) = \frac{1}{1 + j \cdot \frac{f}{f_0}}$$

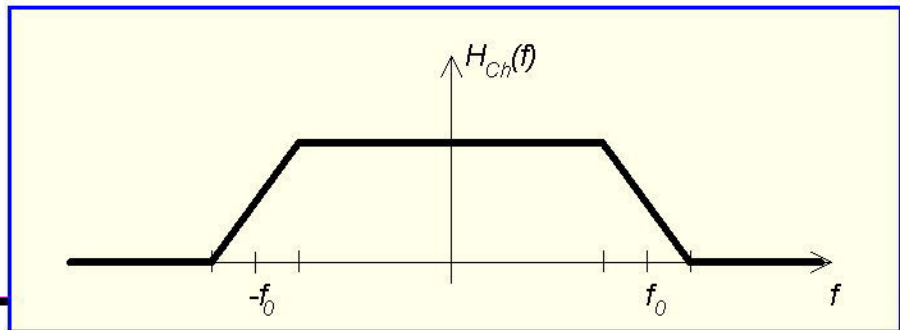
FM jel sávszélessége

- Becsüljük meg a 10 MHz vivőfrekvenciás FM jel sávszélességét, ha a moduláló jel $f_m = 20$ kHz frekvenciájú szinuszos jel, a (frekvencia-) modulációs tényező (azaz a fázislöklet) pedig $m_f = 3.4$!

A PAM és az ISI

- Milyen jelzési sebességek esetén lehet az alábbi szinkron PAM adatátviteli csatornán szimbólumközi áthallástól mentes adatátvitelt folytatni?

» Segítség: Nyquist kritérium: $\sum_k H_{ch}\left(f - \frac{k}{T}\right) = \text{const.}$

A PAM és az ISI (hf)

- Milyen jelzési sebességek esetén nincs szimbólumközi áthallás, ha az elemi jel spektruma az alábbi? Vessük össze idő- és frekvenciatartománybeli tudásunkat!

$$M(f) = \begin{cases} \frac{1}{2 \cdot B} \cdot \left(1 - \frac{|f|}{B}\right) & \text{ha } |f| \leq B \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

Segítség: $m(t) = \left(\frac{\sin(\pi \cdot B \cdot t)}{\pi \cdot B \cdot t}\right)^2$

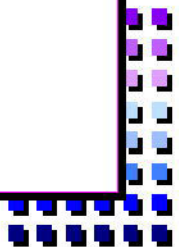
- Mi a következménye annak, ha a jelzési sebesség kicsi az elemi jel sávszélességéhez képest?

Az ISI romboló hatása

- TFH az $m(\cdot)$ elemi jel valamely mintavételi fázisban ugyan kielégíti a Nyquist feltételt (azaz T közötti mintái rendre $m_0=1, m_{\pm 1}=0, m_{\pm 2}=0, \dots$), de a mintavételi fázis időzítési hiba következtében elcsúszik, és a meghatározó jelminták $m_0=0.99, m_{+1}=0.1, m_{-1}=-0.1, m_{\pm 2}=0, \dots$ értékűek lesznek.
- Becsüljük meg a hibavalószínűséget meghatározó jel-zaj viszony romlását 2, 4 és 8 szintű rendszerben!

Az ISI romboló hatásának kompenzálása

- Próbáljuk meg az előző feladat adatjelét egy hárommegyütthetős FIR szűrővel kiegyenlíteni!
 - Becsüljük meg a hibaválósínűséget meghatározó jel-zaj viszonyt!
-

Mely tényezők rontják a döntés biztonságát szinkron PAM rendszerekben?

- Jelmintákat terhelő zaj
 - ISI, rossz mintavételi pozíció
 - Főminta eltérése a várttól
(alaperősítésbeli bizonytalanság)
-